

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - एप्रिल, २०१७

कक्षा - आचार्यद्वितीयवर्षम् (SEM-4)

प्रश्नपत्रम् - 5

गुणाः - ७०

विषयः - वेदः

कोड - C.E.5.4.4

समयः - ११:०० तः ०२:००

दिनाङ्कः - १५/०४/२०१७

सन्दर्भग्रन्थः - निरुक्तम्

प्रथमान्विति: (Unit-1)

- प्रश्नः - १ निरुक्तदिशा शब्दनित्यविचारमधिकृत्य यथाधीतं लिखत। १२
अथवा
निरुक्तानुसारञ्चतुर्विधपदानां विषये यथाज्ञानं लिखत
- प्रश्नः - २ अधोलिखितयोरन्यतरस्य व्याख्या विधीयताम्। ०४
(१) छन्दोभ्यः समाहत्य समाहत्य समाप्ताः ॥
(२) ते निगन्तव एव सन्तो निगमनान्निघण्टव उच्यन्त इत्यौपमन्यवः।
- प्रश्नः - ३ अधोनिर्दिष्टेषु द्वयोरेव समाधानं (संक्षिप्तम्) विधीयताम्। ०४
(१) आख्यातपदं किं भवति?
(२) अतोऽन्ये भावविकारा एतेषामेव विकाराभवन्तीतिहस्माह - इत्यस्य किं तात्पर्यम्?
(३) "न निवर्द्धा उपसर्गा अर्थान्निराहुरिति शाकटायनः" - इत्यस्य किं तात्पर्यम्?

द्वितीयान्विति: (Unit-2)

- प्रश्नः - ४ निरुक्तस्य तृतीयपादस्य विषयवस्तु प्रस्तूयताम्। १२
अथवा
निरुक्तस्य चतुर्थपादगतान् विषयान् उपस्थापयत।
- प्रश्नः - ५ अधोलिखितयोरन्यतरस्य व्याख्यां कुरुतः। ०४
(१) न नूनमस्ति नो श्वः कस्तद्वेद यदद्युतम्।
अन्यस्य चित्तमभिसं चरेण्यमुताधीतं विनश्यति ॥
(२) अथ चेत्सर्वाण्याख्यातजानि नामानि स्युर्यः कश्चन तत्कर्म कुर्यात्सर्वं तत्सत्त्वं तथा चक्षीरन्।
- प्रश्नः - ६ अधोनिर्दिष्टेषु चतुर्णाम् अतिलघूत्तरं यच्छत ०४
(१) "हविर्भिरिके स्वरितः सचन्ते" - इत्यस्य किं तात्पर्यम्?
(२) "सुरा सुनोतेः" - इत्यस्य कोऽर्थः ?
(३) "शिशिरं शृणातेः शम्नातेर्वा" - इत्यस्य कोऽर्थः ?
(४) "समतसि" - इत्यस्य कोऽर्थः ?
(५) 'नरकम्' - इत्यस्य किं निर्वचनम्?
(६) "प्रथनात् पृथिवीत्याहुः" - इत्यस्य कोऽर्थः ?

तृतीयान्विति: (Unit-3)

- प्रश्न: - ७ "पदप्रकृतीनि सर्वचरणानां पार्श्वानि"- इत्यस्य प्रसंगानुसारं व्याख्या विधीयताम् ०८
अथवा
"अथापीदमन्तरेण मन्त्रेष्वर्थप्रत्ययो न विद्यते" इत्यस्य स्वारस्यमुपस्थापयत ।
- प्रश्न: - ८ एकस्य टिप्पणी कार्या । ०४
(१) वेदार्थज्ञानप्रशंसा ।
(२) 'कृचर' - इत्यस्य निर्वचनम् ।
- प्रश्न: - ९ अधस्तनेषु त्रयाणामेव पदानामर्थं लिखत । ०३
(१) अश्वं न (४) भासनम्
(२) गिरिष्ठाः (५) धातुः
(३) अर्थं वाचः पुष्पफलमाह

चतुर्थान्विति: (Unit-४)

- प्रश्न: - १० यास्कीयनिरुक्तस्य परिचयः प्रस्तूयताम् । ०८
अथवा
यास्कीयनिरुक्तस्य द्वितीयाध्यायगतस्य प्रथमपादस्य विषयान् उपस्थापयत ।
- प्रश्न: - ११ एकस्य टिप्पणी कार्या । ०४
(१) विशयवत्यो हि वृत्तयो भवन्ति ।
(२) यथार्थं विभक्तीः सन्नमयेत् ।
- प्रश्न: - १२ अधस्तनेषु त्रयाणामेवार्थं प्रतिपादयत । ०३
(१) वर्णोपजनः
(२) ओघः
(३) तत्त्वा यामि- इत्यत्र यामीत्यस्य कोऽर्थः ?
(४) निर्वचनम्
(५) व्यापत्तिः
